

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj), soudce Mgr. Alexandra Krysla a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobkyně: **Ing. J. M.**, bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Pavlem Tomkem, sídlem Polská 61/4,
Karlovy Vary

proti
žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, sídlem Závodní 353/88, Karlovy
Vary

za účasti osoby zúčastněné na řízení:
B. F., bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Karlem Seidlem, Ph.D., sídlem
Jiráskova 2, Karlovy Vary

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2019, č. j. KK/988/DS/19-6

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2019, č. j. KK/ 988/DS/19-6 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravy ze dne 20. 2. 2019, č. j. 4407/OD/19 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“). Prvoinstančním rozhodnutím správní orgán rozhodl o žádosti Statutárního města Karlovy Vary tak, že na pozemkových parcelách evidovaných u Katastrálního úřadu pro Karlovarský kraj, Katastrálního úřadu Karlovy Vary č. X č. X č. X a č. X, všechny v k. ú. X, se veřejně přístupná účelová komunikace nenachází.

II.

Žaloba

2. Podle žalobkyně bylo z napadeného rozhodnutí zřejmé, že se žalovaný nebyl s to vypořádat řádně se všemi jejími námitkami v průběhu správního řízení. Způsob, jakým žalovaný námitky vypořádal, považovala za nelogický, nesprávný a nezákonný. Žalovaný si na věc učinil vlastní názor, aniž by měl vždy k dispozici oporu v provedeném dokazování. Součástí správního spisu byly kopie fotografií leteckých snímků z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu, Čs. Odboje 676, Dobruška, které kdysi v této oblasti pořizovali vojáci. Z těchto snímků vyplývalo, že zde skutečně již cesta existovala a byla užívána pro veřejné účely přibližně od druhé poloviny dvacátého století. Navíc všechny předmětné pozemky, přes které vede komunikace, a pozemky, na kterých stojí hájenka, byly původně ve vlastnictví státu (včetně hájenky) do doby, než byly postupně státem rozprodány (i v rámci vypořádání restitučních nároků) do soukromého vlastnictví (viz dokumentace a výpovědi svědků).
3. Žalobkyně připomněla, že ačkoli je správní řízení dvojinstanční, tvoří jeden celek. Správní orgány jsou vázány § 3 správního řádu, tedy musejí zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a teprve poté o věci rozhodnout. Tento princip naplněn nebyl, neboť oba správní orgány v průběhu prakticky devítiletého řízení nebyly schopny shromáždit relevantní podklady rozhodnutí a učinit z nich odpovídající závěry pro napadené rozhodnutí.
4. Dle žalobkyně nelze přehlédnout fakt, že cesta byla využívána po období přesahující 50 let, to dokazují výslechy příslušných osob. Jestliže je cesta využívána tzv. odnepaměti a byla využívána s velkou pravděpodobností širokou veřejností, jedná se o veřejnou cestu. Nic na tom nemění fakt, že si vyslechnuté osoby nevybavily, přesně k jakému účelu a v jakém období cesta byla využívána. Od toho je tu pojem odnepaměti, protože jde o tak dlouhou dobu, že si to nyní již nikdo nepamatuje.
5. Není vůbec rozhodné, že cesta končí kdesi v lese. Jsou i cesty, které končí a dále již nepokračují. Předmětná cesta vede z veřejné komunikace až k hájence, aby byla zajištěna její dopravní obslužnost.
6. Lázeňské lesy Karlovy Vary se vyjádřily v tom smyslu, že cestu nepravdělně využívají. Žalovaný si neuvědomil ten důsledek, že svým rozhodnutím deklaroval status neveřejné komunikace, tedy i např. Lázeňským lesům a dalším osobám, které komunikaci využívají, v neomezeném přístupu brání, resp. připouští, že oni čtyři uživatelé mají právo veřejnosti přístup zakázat např. zřízením závory. To není správný postoj. Ostatně Lázeňské lesy Karlovy Vary nespécifikovaly míru přístupu, z nepravdělnosti nelze dovozovat nevyužívání cesty. Podstatná je skutečnost, že Lázeňské lesy Karlovy Vary cestu využívají

dle potřeby, která se může v budoucnu zintenzivnit. Je v tomto ohledu naplněn znak veřejnosti. Žalobkyně považovala za nelogickou úvahu žalovaného, že Statutární město Karlovy Vary má v oblasti jen jeden pozemek dostupný z veřejné komunikace, proto nemá důvod cestu používat. To bylo v rozporu s konstatováním Lázeňských lesů Karlovy Vary, že cestu používá. Lázeňské lesy Karlovy Vary přece nemusejí zajíždět pokaždé jen k pozemku Statutárního města Karlovy Vary. Nemají též jen jednoho zaměstnance, jedná se o větší množství zaměstnávaných lidí, kteří ve svém důsledku zastupují veřejnost.

7. Výše uvedené lze vztáhnout i na myslivce. Myslivci mají důvod cestu využívat a žalovaný neuvedl jediný důkaz, z něhož vychází při své argumentaci, že myslivci nemají cestu napojenou na bažantnici nebo oboru. I tato argumentace žalovaného měla trhliny. Spousta cest končí u lesa apod. a pak je třeba jít pěšky, nelze vycházet z toho, že cesta je pouze pro motoristy, může být využívána i pěšími. Také myslivci se po lese pohybují většinou pěšky, bažantnice se může nacházet několik kilometrů od konce hájenky, přesto myslivci cestu využívat mohou. Žalovanému nic nebránilo získat si další informace u mysliveckých spolků, zda cestu vůbec využívají, aby byl spolehlivě zjištěn stav věci. Namísto toho se pustil do spekulací, které považoval za spolehlivé zjištěné poznatky.
8. Žalovaný také zcela opomněl právní argumentaci žalobkyně v odvolání, že z doktrinního výkladu (komentář Wolters Kluwer k zákonu o pozemních komunikacích, 2015, str. 50) je zřejmé, že obecné užívání pozemku jako účelové komunikace naplňuje i případ, kdy je pozemek využíván členy mysliveckého spolku. Komentářová literatura potvrzuje, že začlenění pozemku do honitby svědčí o naplnění znaku veřejnosti.
9. S ohledem na vše výše uvedené žalobkyně považovala rozhodnutí za nezákonná a navrhla, aby soud napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvoinstanční zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil žalovanému povinnost nahradit náklady řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný s právními názory žalobkyně uvedenými v žalobě nesouhlasil a navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že pokud místo, kde se předmětná komunikace nachází a které, jak tvrdila žalobkyně, bylo součástí strategicky významné oblasti pro obranu státu, dalo by se spíše předpokládat, že předmětná komunikace nebude užívána pro veřejné účely, zejména pokud žalobkyně kladla dobu vzniku předmětné komunikace do druhé poloviny dvacátého století a jako její uživatele [uváděla] vojáky. Kopie fotografií leteckých snímků z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu dokládaly existenci cesty v době pořízení těchto fotografií, ale nijak nedokládaly užívání předmětné cesty předem neomezeným okruhem uživatelů.
11. Dle žalovaného spis obsahoval dostatečné množství relevantních podkladů pro napadené rozhodnutí, a ve věci bylo provedeno dostatečné množství důkazů, které svědčily o tom, že předmětná cesta dlouhodobě umožňovala a umožňuje dopravní napojení a obslužnost domu č.p. X (bývalý objekt lesního hospodářství) na p.č. X v k. ú. X, a to pravděpodobně od doby výstavby tohoto objektu. Žalovaný s ohledem na výše uvedené měl za to, že je zcela zřejmé, že zde cesta byla a je. Nejednalo se však nikdy o cestu, která by sloužila neomezenému okruhu osob, prvek veřejnosti zde není přítomen.
12. Pan Ing. B. K. a pan M. F. v písemných prohlášeních shodně uvedli, že sjezd vedl jako doposud přes části parcel x, X, X a X a sloužil k obsluze hájenky: vyvážení septiku, dovoz paliva, sjezd na garážové stání, obsluha přilehlé zahrady. Rovněž tak předchozí vlastníci

hájenky Ing. J. K. ve svědecké výpovědi uvedl, že pokud je mu známo, cesta byla využívána již v padesátých letech. Byla zde hájenka státních lesů a tato skutečnost, že se cesta vždy využívala, mu byla známa osobně, neboť byl zaměstnán u státních lesů. Byla zde i lesní školka a komunikace se využívala především k dopravní obsluze hájenky. Osobně Ing. K. parcely využíval také jako komunikaci, neboť při koupi nemovitosti původní hájenky zde cesta byla, a proto ji využíval i nadále. Byla mu známa i skutečnost, že kolem roku 2000–2004 navštěvovaly předchozí nájemníci p. T. její děti a vnoučata, vozily jí nákupy, dřevo apod. a využívaly tuto komunikaci. Bydlela zde i dcera paní T. s manželem někdy před rokem 2002. Pan Ing. J. K. byl vlastníkem parcel, které převedl na dceru (žalobkyni), která je jejich současným vlastníkem.

13. K užívání pozemní komunikace předem neomezeným okruhem uživatelů žalovaný citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 32/2012 ze dne 2. 5. 2012.
14. Žalovaný dále konstatoval, že z velikého množství fotodokumentace a ortofotomap ve spise bylo zřejmé, že předmětná cesta vede k boční brance u oplocení objektu č.p. X na st.p.č. X a k bráně vjezdu na pozemek p.č. X v k. ú. X ve vlastnictví žalobkyně. Žalovaný souhlasil s názorem žalobkyně, že předmětná cesta vede k objektu bývalé hájenky tak, aby byla zajištěna dopravní obslužnost tohoto objektu.
15. K dalším námitkám žalovaný uvedl, že předmětem činnosti příspěvkové organizace Lázeňské lesy Karlovy Vary je mimo jiné vytvoření předpokladů pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako bohatství města Karlovy Vary a dále koncepční i operativní činnost směřující k trvale udržitelnému hospodaření v lázeňských lesích Karlovy Vary. Ve vyjádření p.o. Lázeňské lesy Karlovy Vary ze dne 21. 4. 2011 bylo uvedeno, že od roku 2000 neměla ve své správě žádný z níže uvedených pozemků. Dle sdělení p.o. Lázeňské lesy Karlovy Vary ze dne 27. 4. 2011 cestu přes pozemky X, X, X a X v k. ú. X používá velice nepravdělně. K užívání předmětné cesty p.o. Lázeňské lesy Karlovy Vary žalovaný konstatoval, že nahlédnutím do katastru nemovitostí zjistil, že v předmětné lokalitě Statutární město Karlovy Vary vlastní pouze jediný pozemek, a to p.p.č. X o výměře 1 182 m², se způsobem využití ostatní komunikace, který by p.o. Lázeňské lesy Karlovy Vary mohla v této lokalitě obhospodařovat. Uvedený pozemek p.č. X je však přímo napojen na místní komunikaci Pražská silnice. Odvolací orgán tak neshledal důvod k využívání předmětné cesty širokou veřejností, kterou by měl tvořit bezpočet zaměstnanců příspěvkové organizace Lázeňské lesy Karlovy Vary, pokud předmětná cesta neslouží k obsluze nemovitostí ve vlastnictví Statutárního města Karlovy Vary.
16. K tvrzení žalobkyně, že předmětné pozemky jsou využívány jako jediná přístupová cesta do krajiny pro myslivce, žalovaný opakovaně uvedl, že z velikého množství fotodokumentace a ortofotomap ve spise bylo zřejmé, že předmětná cesta vede k boční brance u oplocení objektu č.p. X na st.p.č. X a k bráně vjezdu na pozemek ve vlastnictví žalobkyně, jinam dál nevede. Od tohoto místa není patrná žádná dopravní cesta v terénu, povrch navazujících pozemků tvoří travnatý porost se vzrostlými ovocnými a listnatými stromy s navazujícím lesním porostem.
17. Přístup do krajiny upravuje ustanovení § 63 zákona o ochraně přírody a krajiny, kde v odstavci 2 je uvedeno, že každý má právo na volný průchod přes pozemky ve vlastnictví či nájmu státu, obce nebo jiné právnické osoby, pokud tím nezpůsobí škodu na majetku či zdraví jiné osoby a nezasahuje-li do práv na ochranu osobnosti či sousedských práv. Je přitom povinen respektovat jiné oprávněné zájmy vlastníka či nájemce pozemku a obecně závazné právní předpisy.

18. Komentářová literatura k zákonu o pozemních komunikacích (Wolters Kluwer, 2015) na str. 50 ve věci obecného užívání uvádí názor, že „nejjednodušší je situace tam, kde spolu s vlastníky přilehlých nemovitostí užívají danou cestu též další osoby, kterých je přitom tak velký počet, že je nelze ani přesně určit. Typické jsou z tohoto pohledu cesty zpřístupňující veřejnosti takové budovy jako hotely, penziony, veřejné budovy (např. knihovny), nemovité kulturní památky, zoologické zahrady, jachtařské či golfové kluby apod. Stejně dobrým příkladem je však i cesta napojující zemědělskou usedlost, která slouží zároveň široké veřejnosti jako pěší zkratka mezi dvěma částmi obce, nebo cesta umožňující obhospodařování lesa, jež je přitom i zhusta využívanou cestou výletní. Podle našeho názoru sem spadají i takové případy, kdy po polní cestě vedle vlastníků polí prochází pravidelně též členové místního mysliveckého spolku do bažantnice či obory. Ve všech těchto situacích lze mít za to, že vlastní, který takového užívání svého pozemku bez soukromoprávního podkladu trpěl, souhlasil s obecným užíváním, neboť prvek veřejnosti je zde nepochybně přítomen.“ Žalovanému bylo ze znalosti místa známo, že v lokalitě, kde se nachází předmětná cesta, se nenachází bažantnice či obora. Pokud se bažantnice, jak uváděla žalobkyně, může nacházet několik kilometrů od konce hájenky, vede k ní dozajista jiná než předmětná cesta.
19. Žalovaný závěrem zopakoval, že začlenění kteréhokoliv pozemku do honitby „Lázeňské lesy - Diana“ nebo i do jiné honitby není ve věci rozhodné, neznamená automaticky jeho obecné užívání.

IV.

Replika žalobkyně

20. Žalobkyně v replice namítala, že nebylo žalovaným vypořádáno meritum její argumentace spočívající v nedostatečném vypořádání námitek v průběhu správního řízení. Jako příklad byl uveden předložený důkaz v podobě fotografií leteckých snímků. Argumentace se měla koncentrovat k otázce posouzení, zda cesta byla využívána nikoli jednotlivci, nýbrž skupinou osob. Meritem posouzení, proč žalovaný nepřipustil zařazení cesty mezi veřejně přístupné komunikace, bylo právě jeho zdůvodnění, že cestu nikdy více osob nepoužívalo. Jednalo se však o pouhou spekulaci a fabulaci žalovaného. Fotografie leteckých snímků jasně dokládají, že cestu mohli využívat rovněž vojáci, a činit z vojáků samostatnou kategorii lidí a dovozovat z toho, že pro veřejnost cesta určena nebyla, je nesprávné. Žalovaný neprovedl ani náznak analýzy či zkoumání, zda byl či mohl být v minulosti tento prostor využíván i vojáky a kdy jej opustili. Součástí vojenského újezdu cesta není a ani nebyla. Z doložených leteckých fotografií tedy nelze usuzovat, že by cestu používali jen vojáci. Např. pan Kaufman ve své svědecké výpovědi uvedl, že cesta byla užívána od 50. let 20. století. Cestu využívali zaměstnanci státních lesů, tedy se jednalo o velký okruh uživatelů.
21. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 32/2012 citovaného žalovaným se podává, že správní orgán musí zjistit, zda je komunikace užívána odněpaměti, tedy od kdy byla užívána a zda lze zjistit, zda vlastníci vyslovili souhlas s obecným užíváním. Z napadeného rozhodnutí se nepodává, že by žalovaný toto zjistil. Z rozhodnutí žalovaného bylo zřejmé, že naplnění těchto znaků žalovaný nijak nerozporoval, jediný zádrhel spatřoval v užívání komunikace neomezeným počtem osob. Nejvyšší správní soud v judikátu uvedl, že při zjištění užívání cesty odněpaměti a naplnění dalších znaků (účel pozemní komunikace a nutná komunikační potřeba) je nutné dospět k závěru, že komunikace je veřejně přístupná. Závěry tohoto judikátu tedy dávají žalobkyni za pravdu, že komunikace má veškeré znaky veřejně přístupné komunikace.

22. Podle žalobkyně dále Lázeňské lesy p.o. deklarovaly, že občas také cestu využívají. Debata tu není o tom, jak moc je cesta využívána, nýbrž o tom, zda je vůbec využívána někým jiným než vlastníky. Pokud by Lázeňské lesy p.o. měly za to, že cesta je soukromá, nevyužívaly by ji vůbec. V tomto sporu jde o to, že neexistuje žádná databáze veřejně přístupných cest. Jestliže není na cestě napsáno, že se jedná o soukromý pozemek, na nějž je zakázán vstup či vjezd, nikomu se nebrání, aby cestu používal. Na této cestě žádné takové omezení či dopravní značení nenajdeme. Veřejně přístupnou cestu nemůžeme poměřovat podle četnosti využívání, ale podle možnosti ji používat veřejně. Z vyjádření Lázeňských lesů se podávalo, že cesta je využívána, a to stačí. Opačný závěr je nelogický a svévolný.
23. Proti argumentaci ustanovením § 63 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny žalobkyně namítla, že ona je vlastníkem – fyzickou osobou, stejně tak je vlastníkem osoba zúčastněná na řízení coby fyzická osoba, vzpomínaný § 63 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ve výčtu neuvádí vlastníky – fyzické osoby. Navíc odstavec 2 tohoto ustanovení navazuje na odstavec 1, který se týká veřejně přístupných komunikací, stezek a pěšin. De facto tedy žalovaný uznává, že cesta je využívána jako přístup do krajiny a je veřejně přístupná.
24. Žalovaný mylně vycházel z premisy, že cesta musí spojovat i další cestu, jakmile někde končí v lese, nemůžeme mluvit o jejím veřejném užívání. Každá cesta však někde může mít svůj konec, typicky si lze představit cestu na vrchol hory, která končí skálou a za ní je již jen propast. Tuto cestu mohou využívat turisté, ale také nemusí. Existuje spousta cest, které nemají turistické značení. Měřítkem využívání pak není pravidelná frekvence používání, ale možnost každého člověka cestu veřejně použít. Žalovaný opět spekuloval a vymýšlel argumenty, proč cestu nevyužívají myslivci, podstatné bylo přece jen to, že cesta je součástí honitby a myslivci ji mohou užívat. Je nerozhodné, zda mají v území oboru či bažantnici, tu mohou mít umístěnou úplně jinde. Správní orgány obou stupňů nevedly žádné dokazování ohledně zjišťování, zda myslivci zrovna tuto cestu užívají. Závěry žalovaného nemají oporu v dokazování.
25. Pozemky p.č. X a p.č. X v k. ú. X jsou honebními pozemky, lze na nich vykonávat právo myslivosti, k čemuž správní orgány nepřihlédly. Tato okolnost vyplývá i z podkladů a vyjádření Odboru životního prostředí Magistrátu města Karlovy Vary, které jsou součástí správního spisu, kde jsou pozemky zařazené v honitbě dále členěny na honební a nehonební. Předmětná cesta navíc umožňuje přístup na další honební pozemky v oblasti, např. na pozemek p.p.č. X v k. ú. X, a za další, což je také velmi důležité – cesta slouží rovněž jako přístup na další honební pozemky do krajiny v dané oblasti, byť je z důvodu existence domu využívána zejména pro jeho obsluhu. Cesta přeci nemusí dál pokračovat přes další honební pozemky, ale umožňuje na tyto pozemky přístup.

V.

Posouzení věci soudem

26. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
27. Soud rozhodoval o věci samé bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili (§ 51

s.ř.s.).

VI. Rozhodnutí soudu

28. Žaloba není důvodná.
29. Soud úvodem předesílá, že formulace žalobních bodů v žalobě se z valné většiny shoduje s argumentací, kterou žalobkyně uplatnila v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí. Na obsah odvolacích námitek reagoval žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, přičemž v této souvislosti soud konstatuje, že žalovaný tak učinila precizním způsobem, když podrobně a pečlivě uvedl logické důvody, jež vyvrátily jednotlivá tvrzení žalobkyně obsažená v odvolání. Žalovanému tedy nebylo třeba cokoli vytknout, a soud tak v tomto směru plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí [k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130 (k dispozici na www.nssoud.cz), podle kterého „(...) je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.“].
30. Předmětem sporu je posouzení, zda byla v nyní projednávané věci naplněna podmínka nutná pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace podle zákona o pozemních komunikacích na pozemku OZNŘ p. č. X, v k. ú. X - souhlas vlastníka komunikace s obecným užíváním. Otázce souhlasu vlastníka pozemku se věnuje rozsáhlá judikatura Nejvyššího správního soudu, zdejší soud odkazuje například na pregnantní argumentaci obsaženou v rozsudku ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 – 64. Druhý senát uzavřel, že „posuzovat je třeba tuto otázku případ od případu. Rozlišovacím kritériem z hlediska uděleného souhlasu je přitom okruh osob, které pozemek užívaly či užívají a míra kontroly vlastníka nad užíváním jeho pozemku (srov. Navrátilová, A, Rozmanová, N. a kol.: *Principy a pravidla územního plánování*, dostupné online: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=2571>). Lze tedy shrnout, že pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace na soukromých pozemcích platí, že je vlastník buď musí výslovně věnovat veřejnosti k užívání, nebo musí alespoň užívání svého pozemku jako veřejného prostranství kýmkoliv po dostatečně dlouhou dobu trpět, čímž dojde k věnování učiněnému mlčky, neboli konkludentně. Nelze však souhlas vlastníka s veřejným užíváním dovozovat tam, kde jeho pozemek užívala pouze omezená skupina osob, ať už by šlo o oprávněné ze smlouvy nebo o mlčky trpěnou skupinu vlastníků malého počtu přilehlých nemovitostí. Zejména v případě konkludentního souhlasu je třeba případ od případu vážit, zda již okruh tiše trpěných uživatelů byl dostatečně široký na to, abychom mohli hovořit o veřejnosti.“
31. Podle mínění zdejšího soudu z obsahu správního spisu vyplývá dostatečný rozsah skutkových podkladů pro závěr, že v posuzovaném případě konkludentní souhlas OZNŘ s obecným užíváním jejího pozemku dán nebyl, a to právě s ohledem zejména na úzký okruh osob, které cestu vedoucí po pozemcích p. č. X, X, X, to vše v k. ú. X, užívaly či užívají. Je třeba zdůraznit, že ve prospěch tohoto závěru svědčí i další níže popsané okolnosti.
32. Správní orgány v první řadě vyšly ve svých zjištěních z obsahu svědeckých výpovědí vlastníků sousedních nemovitostí a dalších osob znalých místních poměrů. Manželé K., vlastníci sousedního domu na pozemcích p. č. X, X, uvedli, že cestu sami nevyužívali, viděli na ní několik vozidel v době rekonstrukce přívodu energie. Pan F. nájemce pozemku

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

p. č. X, přes jehož jižní cíp cesta prochází, k okruhu dalších uživatelů cesty neuvedl nic. Obdobně způsobem vypovídali jednatele společnosti AISIS, s. r. o., tehdejšího vlastníka pozemku p. č. X, Ing. D. a Ing. K., když Ing. K. o otázce užívání cesty neměla bližší informace a Ing. D. vypověděl kusé tvrzení, že „u domu stávalo auto“. Ve věci byla dále vyslechnuta paní F. (OZNŘ – vlastník pozemku p. č. X), podle níž cestu využívala pouze žalobkyně a její rodiče k obsluze jejich domu na pozemku p. č. X a rovněž přilehlého pozemku p. č. X. Paní M. (žalobkyně) a její otec Ing. K. v rámci svých svědeckých výpovědí shodně uvedli, že cestu používala také paní T., dřívější nájemce jejich domu, a její rodina, pan F. a dále Ing. K. sdělil, že cesta byla historicky využívána k obsluze jejich domu – dřívější hájenky.

33. Právě předestřený obsah jednotlivých svědeckých výpovědí podle mínění soudu jednoznačně podporuje závěr žalovaného o tom, že cesta na p. č. X, X, X, nebyla věnována veřejnosti k užívání, neboť svědci se v zásadě shodují na tom, že okruh jejich uživatelů byl velmi úzký, v podstatě omezený na konkrétní vlastníky jednotlivých pozemků, přes které cesta procházela, případně na osoby, které k těmto pozemkům měly závazkový vztah – nájemci pan F. a paní T.. Veřejné užívání cesty neprokazuje ani vjezd vozidel v rámci rekonstrukce přívodu energií – jde o vstup časově i věcně omezený, který po tom, co odpadl jeho důvod, tj. rekonstrukce byla ukončena, ustal a již se neopakoval. Skutečnost, že cesta dlouhodobě sloužila k obsluze domu, rovněž na posouzení věci nemůže nic změnit – stále šlo o umožnění přístupu úzce vymezenému okruhu osob k jedné nemovitosti.
34. Žalovaný dále správně uvedl, že tvrzení žalobkyně o tom, že vlastníci pozemků, na nichž je vedena cesta, dali souhlas s jejím obecným užíváním, zpochybňuje i existence věcného břemene k pozemku p. č. X ve prospěch vlastníka pozemku p. č. X. V tomto směru zdejší soud opět odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 19. 4. 2017, č. j. 2 As 282/2016 – 54, v němž kasační soud dospěl k závěru, že *„je pak rovněž podstatná otázka, zda bylo užívání předmětné cesty upraveno institutem soukromého práva, tj. buď věcným břemenem, nebo závazkem. Pokud vlastník pozemku nebo jeho právní předchůdce upravil právo cesty a jízdy formou věcného břemene, svědčí to spíše tomu, že neměl v úmyslu povolit neomezené užívání komunikace na svém pozemku neurčitému okruhu třetích osob (srov. již zmiňovaný rozsudek č. j. 1 As 76/2009 – 60).“* Zdejší soud dodává, že argumentace žalobkyně v žalobě stran této otázky, že *„žalobkyně jednala pouze preventivně při jejich zřízení, aby si ochránila své zájmy při případném bránění v přístupu dalšími osobami“*, není způsobila tvrzení žalovaného nijak zpochybnit, naopak z ní vyplývá, že to byla sama žalobkyně, kdo měl pochybnosti o existenci veřejně přístupné komunikace vedoucí k jejímu pozemku, neboť v opačném případě by zřízení věcného břemene postrádalo smyslu – právní řád předvídá jasné možnosti obrany podle veřejnoprávních předpisů za situace, v níž by byla komunikace blokována například zřízením závory či jiné překážky.
35. Ve prospěch vzniku veřejně přístupné komunikace nesvědčí ani další okolnosti, na které žalobkyně upozorňovala ve správním řízení, resp. v podané žalobě. Pokud se jedná o zahrnutí pozemků, na nichž se cesta nachází, do honitby „Lázeňské lesy – Diana“, z čehož žalobkyně dovozuje možnost vstupu myslivců a tedy naplnění znaku veřejného užívání cesty, pak k tomu soud dodává, že tato argumentace je mylná. Je třeba si uvědomit, že do honitby spadá několik desítek pozemků o celkové velikosti 1701,5152 ha zcela různého charakteru (zemědělská půda, lesní půda, vodní plochy, ostatní plocha), po nichž se myslivci mohou pohybovat, aniž by se muselo jednat o veřejně přístupnou komunikaci,

není tedy možné dovozovat žádné spojení mezi zahrnutím pozemku do honitby a existencí cesty věnované veřejnému užívání. Obdobně lze argumentovat i ve vztahu k hypotetickému vojenskému využití této komunikace. Samotná skutečnost, že se cesta nachází v blízkosti letiště a podle tvrzení žalobkyně byla celá oblast významná pro obranu státu, nutně neznamená, že komunikace byla využívána vojáky.

36. V tomto směru soud rovněž upozorňuje na skutečnost, že z fotografických a mapových podkladů založených ve správním spisu je jednoznačně patrné, že cesta slouží toliko k připojení nemovitostí žalobkyně k hlavní cestě. V dané oblasti se nenachází nic, co by logicky odůvodňovalo vstup veřejnosti na tuto cestu (například turistický cíl, vojenská či myslivecká infrastruktura – obora, bažantnice, apod.), tvrzení žalobkyně stran možného vstupu veřejnosti jsou zcela hypotetického charakteru, z provedených výsledků nebylo zjištěno nic, co by tyto hypotézy podporovalo.
37. Do výše uvedených závěrů zapadá i vyjádření společnosti Lázeňské lesy Karlovy Vary, která uvedla, že cesta je jejími zaměstnanci využívána velice nepravdělně. Soud zdůrazňuje, že vlastník pozemku, na němž se nachází cesta, není v běžných podmínkách schopen zabránit zcela nahodilým či jednorázovým vstupům třetích osob, nelze proto z těchto ojedinělých aktů dovozovat jeho konkludentní souhlas s užíváním pozemku jako veřejného prostranství. Zcela mimoběžná je pak argumentace žalobkyně týkající se nemožnosti vstupu na cestu v případě lesního požáru v případě, že nebude deklarována za veřejně přístupnou pozemní komunikaci. Žalovaný správně upozornil na to, že v případě nutnosti odvrácení škod či živelných pohrom právní řád umožňuje složkám záchranného systému vstup i na pozemky soukromých vlastníků bez nutnosti jejich souhlasu.
38. Lze shrnout, že žalovaný řádným způsobem zjistil skutkový stav pro posouzení věci a vyvodil z něj zákonný závěr, že v nyní projednávané věci nejsou naplněny podmínky pro prohlášení veřejně přístupné pozemní komunikace.
39. Žalobu soud shledal nedůvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Náklady řízení

40. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému nicméně jakoukoli náhradu nákladů řízení nepožadoval, a proto náhrada nákladů řízení žádnému z účastníků nepřísluší.
41. Osobě zúčastněné na řízení nevznikly žádné náklady v souvislosti s povinností, již by jí uložil soud, a proto ani ona nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 28. června 2021

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu